

ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

(ΕΚΔΑΤΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ)

ΤΟΜΟΣ ΕΞΗΚΟΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΜΗΝΑ Δ. ΜΥΡΤΙΔΟΥ
1961

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Γ. Ί. Φουσάρα, Βιβλιογραφία τῶν Ἑλληνικῶν Βιβλιογραφιῶν 1791-1947. Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἑστίας», Ἀθήνα 1961, 8ο, σσ. κ' + 284 (+ 4).

Εἰς χώραν ὅπου αἱ φιλολογικαὶ ἐπιστῆμαι εἶναι ἀνοργάνωτοι καὶ ἀσυγχρόνιστοι, φυσικὸν εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς βιβλιογραφικῆς ἐνημερότητος νὰ εἶναι μέγα. Διότι ἀνευ τῆς γνώσεως τῶν ἐγνωσμένων κινδυνεύομεν νὰ εἴμεθα βασικῶς ἀκατατόπιστοι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐθνότητός μας (εἴτε κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, εἴτε μετὰ τὸ 1830) ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων ἡμᾶς θεμάτων. Αἱ βιβλιογραφικαὶ ἐργασίαι τοῦ Γ. Ζαβίρα, τοῦ Ἀ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ, τοῦ Κ. Σάθα καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἐ. Legrand, καθὼς καὶ ἡ ἀφορῶσα εἰς τὸν 18' αἰ. Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία τῶν Γκίνη - Μέξα, ἔδωκεν ἤδη μίαν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς προόδου τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως καὶ ἐξῆς, καὶ οὐ μόνον εἰς τὸν φιλολογικὸν τομέα. Καθὼς δ' εἴμεθα λαὸς φιλέρευνος, φίλσφρις, ἀτομικιστής, ἡ Τυπογραφία ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν δυνατότητα νὰ προβάλωμεν ἑαυτούς, νὰ συζητῶμεν, νὰ ἐρίζωμεν, νὰ τυπώνωμεν γενικῶς. Πολυάριθμα δημοσιεύματα πολὺ ἢ ὀλίγον ἀξιόλογα, ἐνδεικτικὰ τῆς πνευματικῆς μας ἀνόδου γάνονται μέσα εἰς τὰ πλέον ἀπίθανα περιοδικὰ ἢ εἰς τὸ πλῆθος σπανίων φυλλαδίων (ὑπομνημάτων, λιβέλλων, λογοτεχνημάτων, λόγων κλπ.). Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἐγένετο προσπάθεια ἢ τοπικῆς διακριβώσεως τῶν ἐκδόσεων (ἡπειρωτικῆ, αἰολικῆ, εὐβοϊκῆ βιβλιογραφία κ.τ.δ.) ἢ κατὰ προσωπικότητας. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἤγαγεν ἀφ' ἑνὸς ἡ συστηματοποίησις τῶν περὶ τὴν λογοτεχνίαν καὶ τὴν φιλολογίαν μας σπουδῶν καὶ ἐξ ἄλλου ἡ ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν συγγραφέων συγκέντρωσις τῶν δημοσιευμάτων των εἰς βιβλιογραφικὰ ὑπομνήματα. Καὶ κατὰ θέματα ἀκόμη ἦτο φυσικὸν νὰ συνταχθοῦν βιβλιογραφίαι καὶ κατὰ εἶδη. Ἐγεννήθη λοιπὸν ἡ ἀνάγκη νὰ ἔχη ἕκαστος ἐξ ἡμῶν, ἀναλόγως τῶν διαφερόντων του, δελτία ἢ πίνακας ὅπου νὰ σημειώνωνται αἱ δημοσιευμέναι βιβλιογραφίαι, διὰ νὰ δύναται ν' ἀνατρέχη ἐρευνῶν ἂν π.χ. ὁ Κρουστάλλης ἢ ὁ Σπ. Λάμπρος

ἡ δὲ Γ. Ν. Χατζιδάκης ἔγραψεν ἐπὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἀντικειμένου. Καὶ ὁ ὑποφαινόμενος ἐσκόπευόν ποτε νὰ συντάξω σύντομον Διάγραμμα τῶν Βιβλιογραφιῶν, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς Νεοελληνικὰς Σπουδὰς, ἀλλὰ πληροφορηθεὶς ἀπὸ τὸν συνάδελφον κ. Μ. Ἰ. Μανούσακαν, ὅτι καὶ ἐκεῖνος ἀπέβλεπε πρὸς τὸ αὐτὸ, παρητήθη τοῦ ἐγχειρήματος. Ἐχρησιμοποίησα ὅμως τὰ ὕλικόν μου εὐρύτατα εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν¹ 1958, ὅπου γίνεται λόγος περὶ ἐπιστημόνων διαφόρων κλάδων.

Ἦδη τὸ ΒΙΕ (Βασιλικὸν Ἰδρυμα Ἐρευνῶν) ἐχρηματοδότησε τὴν ὑπὸ τοῦ χημικοῦ κ. Γ. Ἰ. Φουσάρα ἐκδοσιν τοῦ παρουσιαζομένου τόμου, παραδόξως καὶ αὐθαιρέτως περιοριζομένου εἰς τὰ ἔτη 1791 - 1947. Ὁ κ. Φουσάρας ἦτο ἤδη γνωστὸς ἀπὸ πολλὰς βιβλιογραφικὰς ἐργασίας καὶ θ' ἀνέμενέ τις ὅτι διὰ τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης θὰ συνεβουλευέτο καὶ τοὺς εἰδικωτέρους καὶ τὸ ἐν τῷ Μεσαιωνικῷ Ἀρχεῖφ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν θησαυρισθὲν δι' ἀποδελτιώσεως ὕλικόν. Μολονότι, κατ' ἐμὲ κριτὴν, οὐδὲ τοῦτο θὰ ἤρκει καὶ προτιμότερα θὰ ἦτο ἡ συλλογικὴ ἐργασία πλειόνων λογίων καὶ ἐπιστημόνων. Καὶ αὐτὸ τὸ Ἰσραήλ ἀπέκτησεν ἐφέτος Βιβλιογραφικὸν Ἰνστιτούτον, ἡμεῖς ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνεπαύθημεν εἰς τὴν, ἀρίστην ὄντως, ἐργασίαν τοῦ Institut Français d'Athènes, ὅπερ διὰ εἰδικοῦ Bulletin καταγράφει ἀπὸ τοῦ 1946 (- 1959) καὶ δίδει γαλλικὴν περίληψιν τῶν ἑλληνικῶν δημοσιευμάτων, χάρις εἰς τὸν ἀκαταπόνητον τέως διευθυντὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ἰδρυματος καὶ ἀληθμόνητον φίλον συνάδελφον κ. Octave Merlier. Ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ μετὰ τὴν πρὸ τοῦ 1946 καὶ μετὰ τὸ 1862 βιβλιογραφίαν, μετὰ τὰς τοπικὰς βιβλιογραφίας καὶ τὰς ἀφορώσας εἰς τὰ πρόσωπα; Ἀνεμένομεν ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ κ. Φουσάρα θὰ ἦτο μία βάσις περαιτέρω ἐργασίας ἢ τοῦλάχιστον μία ἀρχή. Δυστυχῶς δὲν εἶναι. Διότι ἔλειπεν ἢ εὐρύτης τῆς ἐργασίας καὶ ἡ στοιχειώδης ἀναζήτησις εἰς τὰ βασικὰ περιοδικὰ καὶ βιβλία, τὰ ὅποια θὰ ἐπέτρεπον εἰς τὸν ἐπιχορηγηθέντα βιβλιογράφον νὰ ἔχη καὶ νὰ δώσῃ ἐποπτεῖαν τοῦ θέματος.

Μετὰ πρόλογον καὶ κατάλογον συντομογραφιῶν, προηγείται ὁ Συστηματικὸς Κατάλογος: Α' Γενικὴς βιβλιογραφίαις, Β' Κατάλογος Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν βιβλιοθηκῶν, Γ' Κατάλογος βιβλιοπωλείων, τυπογραφείων καὶ ἐκδοτῶν (ἀρ. 117 - 780 περιλαμβάνων μικρὸν μέρος τῶν ἐκδοθέντων Καταλόγων, οἱ ὅποιοι ἄλλως τε δὲν ἔχουν θέσιν εἰς τοιαύτην βιβλιογραφίαν), Δ' Βιβλιογραφίαις θεμάτων (ἀρ. 781 - 856), Ε' Βιβλιογραφίαις τόπων (ἀρ. 857 - 897), Σ' Βιβλιογραφίαις προσώπων

(ἀρ. 898 - 1549), Ζ' Βιβλιογραφικά περιοδικά, Η' Εύρετήρια περιοδικῶν καὶ ἡμερησίων. Τὸ Β' μέρος περιλαμβάνει τὰ Εύρετήρια καὶ τοὺς Πίνακας (Α' Ἑλληνικά ὀνόματα, Β' Ξένα ὀνόματα, Γ' Βιβλιογραφικά θέματα, Δ' Χρονολογικὸς Πίνακας, Ε' Τοπογραφικὸς Πίνακας).

Θὰ φέρω παραδείγματά τινα τῆς ἀτελείας τῆς κρινομένης ἐργασίας. Ἐὰν ὁ συγγρ. εἶχεν ἴδῃ τὸ βιβλίον μου «Εἰσαγωγή εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν» Α' 1958 καὶ διεξήρατο τὴν βιβλιογραφίαν τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων βυζαντινολόγων (κλασσικῶν φιλολόγων, νεοελληνιστῶν, θεολόγων, νομικῶν κ.ἄ. ἐπιστημόνων), θὰ τοῦ ἐγίνετο ἡ συναγωγή τῶν ἐκεῖ πληροφοριῶν ὁδηγὸς διὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν βιογραφικῶν, βιβλιογραφικῶν καὶ νεκρολογικῶν πλήθους ἐπιστημόνων, ἔστω καὶ διὰ τὸ μέχρι τοῦ 1947 διάστημα. Ἐνῶ καταλέγει εἰς τὸ ἕκτον τμήμα τοῦ Α' μέρους πλῆθος πανεπιστημιακῶν ὑπομνημάτων δι' ὧν διάφοροι ὑποψήφιοι, καὶ μάλιστα ἰατροὶ καὶ ποικίλων ἄλλων κλάδων θεράποντες, πρὸ μακροῦ λησμονηθέντες, καθὼ μὴ ἐπιδόντες, ἐζήτησαν νὰ πείσουν τὰς Σχολὰς νὰ τοὺς ἐκλέξουν, παρορᾷ βασικὰς προσωπικότητας τῆς Νεοελληνικῆς Ἐπιστήμης περὶ τῶν ὁποίων οὐδὲ λέξιν λέγει, ἢ ἑλλιπῶς μνημονεύει αὐτάς¹. Ἐκ προχειροτάτης π.χ. ἐρεῦνης διεπίστωσα ὅτι ἔλλείπουν τὰ κάτωθι δημοσιεύματα, κατὰ πρόσωπα :

Ἀλλάτιος Λέων. Ὁ,τι ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀμάντου εἰς τὸν τόμον Εἰς μνήμην Σπ. Λάμπρου, ἐν Ἀθήναις 1935, σσ. 557 - 568, ἐν Γεν. Ἑλλ. Βιβλιογραφίᾳ 1947, τεύχει 2, σ. 9, καὶ ἄλλαχού.

Δημητρακόπουλος Ἀνδρόνικος. Θεοδώρου ἱερέως Παπαγεωργίου, Ἀνδρόνικος Δημητρακόπουλος 1826 - 1869 (γράφε 1872), Πάτριαι 1939 (Ἀχαϊκά, Γ', σσ. 13 - 36).

Δουβουνιώτης Κωνσταντῖνος (πρβλ. ἀρ. 1032) : α') Ἐπιστημονικὸν μνημόσυνον Κωνσταντίνου Δουβουνιώτου (1872 - 1948) Λόγος Δημητρίου Σ. Μπαλάνοῦ ΠΑΛ, 1943, σσ. 63 - 87. β') Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Ἐπιστημονικὸν Μνημόσυνον Κωνσταντίνου Δουβουνιώτου (1872 - 1948) ὑπὸ Ἰωάννου Ν. Καρμίρη, Ἀθήναι 1946, 8ο, σσ. 51.

Κόντος Σ. Κωνσταντῖνος : α') Γ. Ν. Χατζιδάκις, Κ. Σ. Κόντος, Παναθήναια, Θ', 1909, σσ. 109 - 112. β') Λόγος ἐπιμνημόσυνος εἰς Κωνσταντῖνον Σ. Κόντον, ὑπὸ Γ. Ν. Χατζιδάκι, Ἀθηναί, ΚΓ', 1910, σσ. 3 - 20.

1. Ὅπως π.χ. τὸν Κ. Κόντον (πρβλ. : 25ετηρὶς καθηγεσίας, Ἀθ. 1893 καὶ Τεσσαρακονταετηρὶς, Ἀθ. 1909), Σπ. Λάμπρον (Εἰς Μνήμην Σπ. Λάμπρου, Ἀθ. 1939), Χρ. Τσοῦνταν (Ἐπιτύμβιον, Ἀθ. 1941), Θ. Βορέαν (40ετηρὶς Α' - Β', 1940), Ἀνδρ. Ἀνδρεάδην (Études dédiées à la mémoire, Ἀθ. 1940) κ.ἄ. εἰς οὓς ἀφιερῶθησαν ἐν ζωῇ ἢ μετὰ θάνατον τιμητικοὶ τόμοι μετὰ βιογρ. σημειωμάτων κλπ.

Μυστακίδης Ἀθ. Βασίλειος : Σοφοκλέους Ἀβρ. Χουδαβεργδόγλου Θεοδότου, Βασίλειος Ἀθ. Μυστακίδης (1859 - 1933), Ἀθήνησι 1938, 8^ο, σσ. 16.

Νικόδημος Ἀγιορείτης : Dimitrie V. Economidis, Nicodim Aghioritul (1748 - 1809), București 1941, 8^ο, σσ. 21.

Παπαδόπουλος Κεραμεύς Ἀθανάσιος : N. A. Bees, Athanasios Papadopoulos Kerameus, Leben und Schriften, Leipzig 1922, σσ. 1 - 21 (πρβλ. ἀρ. 1025).

Παπαδόπουλος Χρυσόστομος (ἀρχεπ. Ἀθηνῶν) : (πρβλ. ἀρ. 1967, ὅπου πρόσθετ. τὰς σσ. τοῦ ΙΓ' τόμου τῆς Θεολογίας 309 - 408) : περ. Ἐκκλησία, ἀρ. 48 - 44 (29 Ὀκτώβρ. 1938), καὶ « Ἐναίσιμα Χρ. Παπαδοπούλου », Ἀθήναι 1939.

Ρουσσος Δημοσθένης : Ε. Π. Φωτιάδου, Δημοσθένης Ρουσσος (1869 - 1938), Γεν. Ἑλληνική Βιβλιογρ. Ε', ἀρ. 1 (1947), σσ. 11 - 13.

Σιδερίδης Ξενοφῶν : Β. Α. Μυστακίδης, Ξενοφῶν Α. Σιδερίδης, ΕΕΒΣ, Γ', 1929, σσ. 425 - 427.

Φαρμακίδης Θεόκλητος : Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, Θεόκλητος Φαρμακίδης (1784 - 1860), Λόγος λεχθεὶς... ὑπὸ Δημητρίου Σίμου Μπαλάνου, ἐν Ἀθήναις 1933, 8^ο, σσ. 82.

Κατζιδάκις Ν. Γεώργιος : α') Ἀχιλλ. Τζάρτζανος, Γεώργιος Ν. Κατζιδάκις, Νέα Ἐστία 30 (15 Ἰουλίου 1941), σσ. 524 - 529. β') Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Βασιλείου Ἰω. Φάβη, Μνημόσυνος λόγος εἰς Γεώργιον Ν. Κατζιδάκιν, ἐν Θεσσαλονίκη 1941, 8^ο, σσ. 44.

Τὰ πλεῖστα τῶν ὡς ἄνω ἀρθῶρων συνοδεύονται ὑπὸ λεπτομεροῦς βιβλιογραφίας τῶν ἐπιστημόνων εἰς οὓς ἀναφέρονται, ἠγνοήθησαν ὁμως ὑπὸ τοῦ κ. Φουσαρά, καθὼς καὶ πολλαὶ δεκάδες (καθ' ὅσον γνωρίζω) ἀναλόγων δημοσιευμάτων. Ὁ συγγρ. δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰ ἀποδελτιώσῃ περιοδικὰ ὡς τὴν Ἀθηνᾶν, τὸν Νέον Ἑλληνομνημόνα, τὰ Ἑλληνικά, τὴν Ἐπετηρίδα Βυζαντινῶν Σπουδῶν, τὰ Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας, πολλάκις δὲ γνωρίζει τὰ ἐν αὐτοῖς δημοσιεύματα μόνον ἐκ τῶν ἀνατύπων, τῶν ὁποίων σημειώνει τὴν σελίδωσιν, χωρὶς ν' ἀναφέρεται εἰς τὴν σελίδωσιν τῶν οἰκείων τόμων, ὅπου ἀσφαλῶς θ' ἀναζητῶνται ὑπὸ τῶν μελετητῶν (τὰ ἀνάτυπα τῶν ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν δὲν κυκλοφοροῦν συνήθως εἰς μέγαν ἀριθμόν, ὄντα ἄλλοτε 30, 50 ἢ τὸ μέγιστον 100). Ἄν δ' ἐξετείνετο χρονικῶς ἡ βιβλιογραφία μέχρι τοῦ 1961, τὰ δημοσιεύματα θὰ ἐπληθύνοντο καὶ τὸ ἔργον θὰ ἦτο ὀπωσδήποτε χρησιμώτερον.

Διὰ νὰ φέρω παραδείγματα ἐκ τῶν βιβλιογραφικῶν μου δημοσιευμάτων, ὁ κ. Φουσαράς ἠγνόησε τὸ « Ὑπόμνημα πρὸς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν σπουδῶν καὶ τῆς

δράσεως αὐτοῦ [N. B. T.] μετὰ συντόμου ἀναλύσεως καὶ ἀναγραφῆς τῶν ἐπιστημονικῶν του ἐργασιῶν. Ἐν Ἀθήναις 1939, 8ο, σσ. 19 (+ 1)», μολοντί ὑπ' ἀριθ. Β ἀναγραφόμενον εἰς τὴν κατὰ τὸ 1955 ἐκδοθεῖσαν « Ἀναγραφὴν Δημοσιευμάτων » μου (1926-1954), ἣτις θὰ ἦτο εἰς αὐτὸν ὁδηγὸς πρὸς ἀναζητήσιν. Ὑπὸ δὲ ἀριθ. 846 ὁ κ. Φ. κατέγραψε τὸ Β' τμήμα τῆς « Συμβολῆς εἰς τὴν βιβλιογραφίαν τῶν Κρητικῶν Ἐπαναστάσεων », τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ἔπαν. 1866-1869 καὶ τὸ Γ' τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν 1895-1897, ἐξ ἀνατύπου ὅπερ ἐνέπεσεν εἰς τὰς χεῖρας του. Ἡ σπουδαία αὕτη βιβλιογραφία ἐδημοσιεύθη οὐχὶ εἰς λαθρόβιον τι φυλλάδιον, ἀλλ' εἰς τὴν Ἐπετηρίδα Ἑταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν (Β', 1939), ἣτις ἀριθμεῖ τέσσαρας ὀγκώδεις τόμους. Δὲν ἔπρεπεν ὁ κ. Φ. νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὸ περιοδικὸν καὶ νὰ ἴδῃ καὶ τὸν Α' τόμον (1938) εἰς τὰς σσ. 530-555 τοῦ ὁποῦ ἐδημοσιεύθη τὸ Α' μέρος (κύριον σῶμα τῆς βιβλιογραφίας 1866-1869); Δὲν τὸ ἔπραξεν, ἐνῶ θὰ ἦτο εὐκολώτατον. Φυσικὰ, ἂν ἐγνώριζε τὴν Ἀναγραφὴν Δημοσιευμάτων μου τοῦ 1955, θ' ἀνέτρεχε καὶ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς 199, 200, 234 κ.ἄ. πρὸς καταγραφὴν τῶν ἐκεῖ βιβλιογραφικῶν ἄρθρων.

Ἐν συμπεράσματι δὲν θὰ εὐρεθῶ ἐπικροτῶν τὴν προχειρότητα μεθ' ἧς ἐπεχορηγήθη καὶ ἐξεδόθη τὸ ἀμέθοδον βιβλίον, οὐδὲ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἐγένετο ἡ παρουσίασις αὐτοῦ. Ἴσως θὰ ἦτο φρονιμώτερον ν' ἀνεμένομεν ἀκόμη ὀλίγα ἔτη καὶ ἡ ἐπιχορήγησις νὰ ἐδίδετο πρὸς συστηματοποίησιν τῆς ἐν λόγῳ βιβλιογραφικῆς ἐρεῦνης ἢ πρὸς ἔλεγχον καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ὕλικου τοῦ συνειλεγμένου ὑπὸ τοῦ κ. Φουσαρά. Ἐπρεπε ν' ἀποκλεισθοῦν οἱ κατάλογοι, νὰ γίνῃ ἄλλος διαχωρισμὸς τῆς ὕλης καὶ τῶν Πινάκων¹. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶναι ἀργὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐν λόγῳ ἐργασία ἐξ ὑπαρχῆς, τοῦλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἱστοριοφιλολογικὰς ἐπιστήμας, τὴν λογοτεχνίαν καὶ τοὺς συγγενεῖς κλάδους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

1. Εἰς τοὺς πίνακας π.χ. ἐνῶ εὐρίσκει τις λήμμα « Τωμαδάκη βιβλιογραφία », δὲν ὑπάρχει ἀνάλογον « Βέη Ν. βιβλιογραφία ». Οὐδὲ γίνεται πάντοτε σαφὴς ὁ χωρισμὸς τοπικῶν θεμάτων. Ὁ βιβλιογράφος θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ εὐρυτέραν ἐποπτείαν τοῦ περιεχομένου τῶν βιβλιογραφουμένων.